

*Voorbeeldenbrochure
fietsparkeren in centrumgebieden*

Woord vooraf

Het parkeren van fietsen in het (winkel)centrum is voor steeds meer gemeenten in Nederland een actueel onderwerp. Dit blijkt onder andere uit een uitgebreid onderzoek naar de praktijk van het fietsparkeren in twintig centrumgebieden in Nederland.

Dit onderzoek is in opdracht van de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat door Diepens en Okkema verricht in het kader van de herziening van de CROW-publicatie 98 'Plaats maken voor de fiets – Leidraad voor parkeren en stallen'.

De kernvraag van het onderzoek was: wat bepaalt het huidige fietsparkeergedrag? Pas als duidelijk is hoe het fietsparkeergedrag kan worden beïnvloed, is het mogelijk om richtlijnen te formuleren en informatie te verschaffen over hoe men een goed fietsparkeerbeleid kan opzetten, realiseren en in stand houden.

De herziene publicatie die medio 2001 verschijnt, biedt informatie over zowel beleidsontwikkeling, planning en ontwerp, alsook over uitvoering, exploitatie en de vele verschijningsvormen van fietsparkeervoorzieningen.

Van de twintig centrumgebieden waar de 'fietsparkeersituatie' is geanalyseerd, zijn er acht in deze voorbeeldenbrochure opgenomen. Deze praktische brochure is bedoeld om gemeenten en andere instanties een voorbeeld te geven van het fietsparkeerbeleid, de fietsparkeervoorzieningen en het fietsparkeergedrag in verschillende gemeenten. Per hoofdstuk wordt één centrumgebied behandeld.

CROW
ir. K. Nije, directeur

1 Inleiding

Sinds de publicatie *Plaats maken voor de fiets - Leidraad voor parkeren en stallen* [1] zijn gemeenten, provincies en andere instanties met het fietsparkeren aan de slag gegaan. Inmiddels zijn er ervaringen met fietsparkeerbeleid, implementatie van fietsparkeervoorzieningen en fietsparkeergedrag opgedaan. Medio 2001 zal de herziene leidraad worden gepubliceerd.

Voor de herziening van de leidraad is er een onderzoek *Fietsparkeren in centrumgebieden* [2] uitgevoerd. In dit onderzoek is de 'fietsparkeersituatie' in twintig centrumgebieden in Nederland geanalyseerd. Van deze twintig centrumgebieden zijn acht centrumgebieden voor deze voorbeeldenbrochure geselecteerd:

- Tilburg;
- Groningen;
- Apeldoorn;
- Maastricht;
- Almelo;
- Veenendaal;
- Middelburg;
- Sneek.

Het doel van deze brochure is om gemeenten en andere instanties een voorbeeld te geven van hoe in acht verschillende centrumgebieden het fietsparkeerbeleid is, hoe de fietsparkeervoorzieningen zijn geprojecteerd en wat het fietsparkeergedrag is. De brochure wil informatie geven over hoe in centrumgebieden met het fietsparkeerbeleid, de fietsparkeervoorzieningen en het fietsparkeergedrag wordt omgegaan.

De inhoud van deze brochure is gebaseerd op gemeentelijke beleidsplannen, centrumbezoeken, fietsparkeertellingen en interviews met de desbetreffende gemeenteambtenaren. In vier van de acht centrumgebieden (Groningen, Apeldoorn, Almelo en Middelburg) zijn tevens onder centrumbezoekers enquêtes uitgevoerd over fietsparkeren in het betreffende centrumgebied.

De resultaten van de fietsparkeertellingen zijn op uniform kaartmateriaal weergegeven (figuur 1 tot en met 8). Op het kaartmateriaal zijn de bewaakte, onbewaakte en losstaande fietsen per centrumgebied weergegeven. Daarnaast is aanvullende informatie opgenomen over de bezettingsgraad van fietsparkeervoorzieningen, fietsroutes, fietsparkeerverboden, voetgangersgebieden en de belangrijkste attractiepunten ('fietsmagneten') in het centrum.

In deze brochure wordt aangesloten bij de gehanteerde begrippen voor fietsparkeren zoals in *Plaats maken voor de fiets*. Hieronder worden enkele begrippen kort toegelicht.

- Een fietsparkeervoorziening is een fietsenstalling, een fietsparkeersysteem of een combinatie van beide.
- Bewaakt gestalde fietsen zijn fietsen die worden beveiligd door personeel.
- Een fietsparkeersysteem is een constructie die is bestemd om één of meer fietsen in of tegen te plaatsen en de fiets(en) daarbij voldoende stabiliteit biedt.
- Losstaande fietsen zijn fietsen die in de openbare ruimte buiten de fietsparkeervoorzieningen zijn geplaatst.
- Naast deze begrippen wordt de term 'fietsmagneet' geïntroduceerd. Een fietsmagneet is een attractiepoint voor fietsers binnen het centrum. Een fietsmagneet kan een grote winkelketen (bijvoorbeeld V&D) zijn of bijvoorbeeld de bibliotheek, het stadhuis, een overdekt winkelgedeelte, een bioscoop, een school of de markt.

De fietsparkeertellingen in de acht centrumgebieden zijn op donderdagmiddag of zaterdagmiddag uitgevoerd. Beide dagen blijken over het algemeen maatgevend voor het aantal fietsen in het centrumgebied. De resultaten van de fietsparkeertellingen geven een algemeen beeld over hoe de fietsen per centrumgebied worden geparkeerd. Alle fietsparkeertellingen in centrumgebieden zijn exclusief geparkeerde fietsen bij NS-stations.

In deze brochure is er voor gekozen om elk centrumgebied in één hoofdstuk te behandelen, waarbij de grootste gemeente (Tilburg) als eerste wordt behandeld en de kleinste gemeente (Sneek) als laatste. Per hoofdstuk wordt de structuur van het centrumgebied, het fietsparkeerbeleid voor het centrumgebied en het fietsparkeergedrag in het centrumgebied geanalyseerd.

Achter in deze brochure is op de binnenzijde van de omslag een legenda opgenomen die hoort bij het kaartmateriaal (figuur 1 tot en met 8) in deze brochure.